

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 350—
pol leta . . . " 180—
četrti leta . . . " 90—
na mesec . . . " 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 450—
pol leta . . . " 240—
četrti leta . . . " 120—
na mesec . . . " 40—

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 61.
Telefon št. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znakica. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
triletno . . . 2 dolara

Nevi naročniki na: obojako
naročnino se ne vračajo.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prost. za karkoli. K
za večkrat popust.

Poslovniška debata v konstituenti. Muslimani proti poslovniku.

Beograd, 28. jan. (Izvirno poročilo.) Danes ob 9.25 dopoldne je predsednik dr. Ribar otvoril 7. redno sejo konstituyente, za katero je bilo precej zanimanja. Občinstva je bilo toliko, da niso mogli vsi prisostvovati seji. Prostorji poslancev so bili dobro zasedeni.

Zapisnik zadnje seje se sprejme na znanje, ravno tako poročilo verifikacijskega odbora. Nato dobi besedo posl. dr. Spaho, ki izjavlja v imenu poslancev muslimanskega kluba, da se poslovnik ni nič izpremenil, temveč, da je ostal isti, kot je bil prej. Radi tega odklanjajo muslimani sprejem poslovnika.

Posl. Milovan Lazarević izjavlja v imenu republikanske stranke, da ne more biti za sprejem tega reakcionarnega poslovnika, ki ga je predložila dr. Vesnićeva vlada. To je eden od najbolj reakcionarnih dokumentov, ki jih je videl, odkar se bavi — in to je že 20 let — s politiko. Ta poslovnik je napad na suverenost konstituante in pravice članov. Tako postopanje ni v interesu ne monarhije, ne vladarja. Mnogim je onemogočeno, da pridejo v konstituentu. Mora priti do sporazuma, da narod ne bi sovražil to državo, kakor je sovražil Avstrijo in Turčijo.

Nato govori posl. Ljuba Jovanović-Patak. Govori v svojem imenu in ne v imenu radikalnega kluba. (Jovanović je pristaša Protiča. Op. ured.)

Ta poslovnik, izjavlja Jovanović, ne daje poslancem one svobode, ki je potrebna. Na izpremembe se je pristalo samo za to, da se s tem omogoči skupnim delu v skupščini. Pri določitvi poslovnika se moramo zediniti in predložiti sporazumen ustavni načrt.

(Glas iz centra: „In Solun!“) Nočem odgovoriti — nadaljuje Jovanović — na ta medklie, ker smo se sestali, da govorimo o ustavi. Ako kdo želi, da razpravljamo tudi o Solunu, sem pripravljen, da govo-

rim in pišem tudi o tem, samo naj gospodje, ki to želijo, stopijo na plan z lastnim podpisom. (Tukaj gre za takozvano solunsko afero, op. ur.) Mnogo članov ni prišlo v konstituentu. Tega niso krivi samo Hrvati, ampak tudi Srbi, in to oni del Srbov, ki je zaradi osebnih vprašanj ustvaril sedanji jez. Ali vi se varate, izjavlja Lazarević, ako mislite, da se more ta jez premostiti brez Hrvatom in Srbov, v tem primeru brez Srbov. Govoriti hočem tudi nekaj besed o suverenosti konstituante. Oblika vladavine je že določena, toda pogrešno je, ako se gleda na današnje stanje s stališča poedinca, temveč s stališča celine. Predsednik prekine govornika ter ga opominja, da sme govoriti samo eno uro. Poslanec Jovanović konča: Vsekakor moramo priti do sporazuma. Skupščina je mesto, kjer se mora delati v interesu splošnosti.

Posl. Dušan Popović (zemljoradnik) izjavlja, da njegov klub sprejme poslovnik, čeprav se ni izpremenil po željah in predlogih zemljoradnikov.

Dr. Momčilo Ninčić izjavlja v imenu radikalnega kluba, da sprejme poslovnik in predlaga, naj se poslovnik sprejme, kakor ga je predložil odbor, ker je plod sedanjih razmer.

Posl. Etnin Kristan izjavlja, da se s tem poslovnikom krši suverenost skupščine in da ne sprejme poslovnika.

Posl. Korkut (musliman) pozdravlja trezne in razborite besede posl. Jovanovića ter naglašja, da so poslanci došli v konstituentu pozbivši prošlost, da na temelju sporazuma zgradijo državo. Muslimani niso prišli v Beograd z namenom, da postanejo ministri, temveč zato, da delajo in gradijo.

Po govoru poslanca Korkuta se je seja prekinila in se je nadaljevala popoldne ob štirih.

SPOPAD MED SOCIJALISTOM IN KOMUNISTOM.

Beograd, 28. jan. (Izvirno poročilo.) Med govorom posl. Etnina Kristana na današnji seji konstituante je komunist Lastrić napravil medklie, nakar je prišlo do prekanja med njim in socijalistom Brkićem. Ko se je seja opoldne prekinila, sta se pri odhodu iz dvorane omenjena poslanca zopet pričela prepirati in je posl. Brkić zaklical posl. Lastriću: „Molči, črno-rumeni komunist!“ Lastrić je nato Brkića udaril s pestjo po obrazu da se je Brkić ulila kri. Posl. Brkić se je zaradi tega postopanja Lastrića pritožil pri predsedniku konstituante dr. Ribarju, ki je po otvoritvi popoldanske seje krajal vedenje obeh poslancev in na podlagi poslovnika izključil Lastrića od treh sej. Obenem se za ta čas Lastriću ne bodo izplačale dnevnice.

PROTIČEVA FORMULACIJA PRISEGE.

LDU, Beograd, 28. jan. V svoji brošuri o prisihi navaja Stojan Protič dva načina prisege, izmed katerih bi se prvi glasil: Jaz prisekam edinemu Bogu in vsomu, kar mi je po zakonu najsvetejše in na tem svetu najmilejše, da hočem pri svoji duši in svojem znanju imeti neprestano pred očmi splošno dobro naroda in edinstvo države.

PAŠIČEVA BOLEZEN.

LDU Beograd, 28. jan. Nocojšnjo noč je prestal Pašić zelo slabo ter se je govorilo, da se mu je poslabšalo njegovo zdravstveno stanje. Medtem so se danes dopoldne razširili glasovi, da se počuti bolje.

REŠKO-RIMSKE SPLETKE V REŠKEM VPRASANJU.

Bakar, 28. jan. (Izvirno poročilo.) V sredo je došel v Rim reški odposlanec Polli, ki je bil takoj sprejet od komendatorja Salate, s katerim sta konferirala o vprašanju meja reške države. Razgovori obojice so se sestali tudi okoli vprašanja posesti luke Baroš in Delte. Reški Italijani bi radi oboje obdržali zase. Vseled tega so se obrnili Rečani preko Pollija s prošnjo za pomoč na Italijansko vlado. Polli je predložil Salati zahtevo Rečanov po popolni demilitarizaciji jadranske obale, ki se nahaja v jugoslovanski posesti. Isto zahtevalo Rečani tudi glede Boke Kotorske. — Salati je obljubil Polliju, da pojde Italijanska vlada Reki v vsem na roko in da bo predložene želje in zahteve upoštevala kolikor bo v njeni moči.

POTOVANJE GENERALA D'ESPEREY.

Je potoval skozi Ljubljano francoski general Franchet d'Espercy. Na kolodvoru so ga počakali in pozdravili v imenu voljnega ministrstva polkovnik Popović ter zastopnika Beograda dr. Avramović in dr. Nikolić, ki so mu prišli nasproti iz Beograda. V Zagreb je general došel opolnoči, kjer sta ga pričakovala francoski konzul in gradski načelnik Heinzel. General je povabil načelnika Heinzla, naj z njim nadaljuje vožnjo v Beograd. Ponoči je došel v Zemun, kjer je izstopil. Jutri ob 9.20 odpotuje s posebnim vlakom v Beograd, kjer ga bodo svečano pozdravili.

LDU Zagreb, 28. jan. Danes popoldne se je peljal skozi Zagreb francoski general Franchet d'Espercy. Na kolodvoru so ga pozdravili zastopniki francoske kolonije in francoski konzul.

ZAGREBSKO ZASTOPNIŠTVO PRI BEOGRAJSKIH SVEČANOSTIH.

LDU Zagreb, 28. jan. Povodom povabila beograjske občine mestu Zagrebu, naj odpotuje svoje zastopnike k svečanosti odlikovanja mesta Beograda s križem francoske častne legije, se je vršila seja mestnih zastopnikov, na kateri je bilo sklenjeno, da prisostvuje v imenu mesta Zagreba tej svečanosti zagrebški župan, ki bo ob tej priliki položil v imenu mesta Zagreba venec na grob padlih v občini Beogradu ter izročil za postavitev spomenika tom junakom kot donesek zagrebške občine 50.000 kron. Sklenjeno je, da se tudi Zagreb povodom te svečanosti okraši z zastavami ter je bil v tem smislu izdan poseben proglas na mestno svetnico.

POMOČNIK FINANČNEGA MINISTRA POSTANE IMAJ DEMETROVIĆ.

LDU, Zagreb, 28. jan. „Riječ“ poroča iz Beograda, da je novi finančni minister nastopil danes svoje mesto. Ob tej priliki je stavil posl. Demetrović ponudbo, naj sprotne mesto državnega podtajnika, ker želi posvetiti večjo pozornost gospodarsko-finančnim razmeram v Hrvatski in Slavoniji.

Odstranjena zapreka.

Ustavotvorna skupščina je začela včeraj debato o izpremembi poslovnika. Iz njene poteka se lasno zrcali zmedena parlamentarna situacija. Edno demokratski klub se je postavil v celoti in odločno za sprejem poslovnika v sedanji obliki. Radikalci so nastopili deljeno, ker je govoril poleg očitelnega govornika tudi zastopnik Protičeve skupine, ki je ostro pobijal poslovniške delbe. Vse druge parlamentarne grupe so poslovnik tudi v revidirani obliki direktno odklonile ali pa ga sprejele samo s protestom.

Poslovniški odbor je vrnil plenumu poslovnik le z malimi spremembami, ki so več ali manj formalnega značaja. Bitvene določbe, ki so izzvale skrajno napetost parlamentarne situacije, so ostale nespremenjene. Ostale je prisega, ostala točka, da zadostuje za sprejem ustave samo navadna večina pri seji navzočih članov.

Položaj se zato klub reviziji poslovnika ni spremenil. Odlučal se je samo v formalnem oziru. Sedanji poslovnik so sprejeli v poslovniškem odboru in bodo glasovali zanj v plenarni seji poleg demokratov in Pašićev. Kljub protestom in pridržkom tudi Protičevci in zemljoradniki. Vsi ti tvorijo absolutno večino vseh poslancev, vzhv. št. Radicevci. Zato odpadajo ugovori, da je poslovnik neparlamentarna, absolutistična tvorba vlade, ki ne more biti obvezen za poslance, izvoljene od ljudstva. Stvorjen je tak, most, ki lahko omogoči zlasti Jugosla-

vanskemu in Narodnemu klubu sodelovanje v konstituenti pri ustavni debati.

Oba kluba sta namreč ponovno zagovarjala, da se upirata poslovniku v prvi vrsti iz razlage, ker ne moreta priznati, da bi imela katerakoli vlada pravico z oktroiranimi določili kršiti suverenost konstituante. Sedaj bo konstituanta sama odobrila poslovnik in tako ročila prestriz svoje suverenosti.

Formalne zapreke za Korošceve in zajedničarje so s tem odstranjene. Dr. Korošec se je že tudi res obrnil direktno do demokratskega kluba s predlogom, da se uvede pogajanja o možnosti sodelovanja. S Protičem je bil že dosedaj v stalnih stikih in dela bržčas v sporazumu z njim. Pašić se je držal doslej odklonilno napram predlogom dr. Korošca, a dal mu je bržčas razumeti, da se čuti vezanega predvsem po lojalnosti do demokratov. Ako doseže zaro dr. Korošec kompromis z demokrati, mu sprazum s Pašićem ne bo težak.

Ne vemo še, na kakli bazi bodo poskušali doseči sporazum. Da bi pristali demokrati na Protičev ustavni načrt, je izključeno. Ravno tako ni misliti, da bi mogla jugoslovanski in narodni klub sprejeti Markovičev načrt.

Ali se bo našla srednja pot? V interesu države želimo, da bi se, pa naj izdele posredovalni predlog Peter ali Pavel, Korošec ali Prihkević.

REGENT NA SVETOSAVSKI BESEDI.

LDU Beograd, 28. jan. Na včerajšnji svetosavski besedi je bil regent prestolonaslednik Aleksander burno pozdravljen od akademске omladine. Mod svečanostjo je nagovoril regent več prisotnih ter je posvetil posebno pozornost navzočim poslancem iz Zagreba. V svojem razgovoru z zagrebškimi zastopniki je obljubil regent prestolonaslednik, da bo v kratkem posetil Zagreb, kjer hoče ostati dalje časa.

SVETOSAVSKA ODLIKOVANJA.

LDU Beograd, 28. jan. Na dan sv. Save so bila podeljena odlikovanja sv. Save III. razreda med drugim tudi nekaterim hrvatskim umetnikom in profesorjem.

ZACETEK LJUDSKEGA ŠTETJA NA HRVATSKEM.

LDU Zagreb, 28. jan. Danes se je pričel v Zagrebu in pokrajini popis prebivalstva in živine. Mesto Zagreb je pri tem delu razdeljeno na 250 okrajev. V vsej pokrajini mora biti popis izvršen najkasneje do 10. februarja.

POGAJANJA O RAZVELJAVLJENJU SEKVESTROV.

Dunaj, 28. jan. (Izvirno poročilo.) Politische Korrespondenz javlja, da so se že dalje časa naznanjena pogajanja glede razveljavljanja sekvestrov lastnine avstrijskih državljanov v novih ozemljih Jugoslavije pričela v Beogradu v nedeljo, 23. tm. Najprej se je razpravljalo o programu pogajanj. Prihodnja skupna seja se bo vršila 6. febr. ti. V dunajskih krogih upajo, da bodo pogajanja kljub zamotani naravi vprašanj, ki pridejo v poštev v kratkem času dovedla do uspeha.

FAŠISTOVSKI NEMIRI V RIMU.

LDU Rim, 28. jan. Tukaj so se stepli fašisti in poštini in brzojavni nameščenci. Policija je morala poseči vmes. Vseled tega so poštini in brzojavni nameščenci ustavili delo, tako da poštini in brzojavni promet počivata.

KONEC BRZOJAVNE STAVKE V RIMU.

LDU Rim, 28. jan. Tukajšnji brzojavni nameščenci so danes zopet začeli delati.

MADŽARI PROTESTIRAJU PROTI BE- NESEVEMU EKSPROZEU.

Budimpešta, 28. jan. (Izvirno poročilo.) Vse madžersko časopisje zavrača kar najodločnejše izjave čl. zun. ministra Beneše. Grof Julij Andrássy ogorčeno izjavlja, da smatra minister dr. Beneš Madžarsko za svojo provinco in meni, da se bo v Budimpešti tako plesalo kakor bo svirala Praga.

LEJNI ČAS V FRANCJI.

LDU Pariz, 28. jan. Od 15. marca do 23. oktobra se uvede v Franciji letni čas,

SAVEZNIŠKA KONFERENCA SE BO NADALJEVALA.

LDU, Pariz, 28. jan. Konferenca vrhovnega sveta, ki bi se imela končati danes, se bo najbrže nadaljevala še nekaj dni. Ker se dnevni red vedno izpreminja, še vedno ni gotovo, katerega dne je pričakovati zaključka v avstrijskem vprašanju.

MIR MED POLJSKO IN RUSIJO.

Varšava, 28. jan. (Izvirno poročilo.) Ministriški predsednik Vitoš je izjavil v zbornici, da je mir z Rusijo in rešitev vprašanja Vilne blizu. Vojska je skoro že za polovico demobilizirana.

STAVKA ANGLEŠKIH MORNARJEV RADI ZNIŽANJA MEZD.

LDU London, 28. jan. Po poročilu iz Grimsbyja je delavska zveza angleških mornarjev radi napovedanega 50 % znižanja mezd danes sklenila, da stopi v stavko.

MOCAN POTRES V AMERIKI.

LDU Washington, 28. jan. V Filadelfiji so čutili močan potresni sunek. Na mnogih krajih so bile poškodovane hiše.

RUDNIŠKA NESREČA.

LDU Duisburg, 28. jan. V tulčastnem rudniku se je danes zasula jama, pri čemer je bilo zasutih več delavcev.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

28. januarja.

Valeur in devize.

Zagreb: Berlin 259—262, Italija 530—532, Italija ček 525—527, London 545—550, New York vezano 136—140, New York ček 136—139, Pariz 1025—1035, Praga 194—197, Švica 2209—2275, Dunaj 23.75—24.30, Bukarešta 23, Valuto: dolarji 137—138.50, avstr. krone 24—25.50, carski rublji 65—75, napoleonor 470—474, nemške marke 240—248, rom. lei 202—204, Ital. lire 515—520, bolg. lev 125, angl. funti 535, češke krone 175—185.

Dunaj: dolarji 623, nemške marke 1091, funti 2390, franc. franki 4425, lire 2310, dinarji 1716, poljske marke 85.25, švic. franki 9825, madž. krone 122.50.

Praga: dinarji 197, marke 127.50, švic. franki 1153.50, lire 273, franc. franki 520.50, funti 284, dolarji 72, avstr. krone 11, 80, poljske marke 8.625.

Carli: Berlin 11, New York 621.50, London 24.25, Pariz 44, Milan 23.15, Praga 8.65, Zagreb 4.60, Budimpešta 1.30, Dunaj 1.85, avstr. krone 1.30.

Fiekli.

Zagreb: Hrv. eskomptna banka 1520—1530, Jadranska 1800, Jugoslovanska 585—599, Ljubli. kreditna 900—910, Narodna 645—650, Riječka pučka 450—450, Prva hr. vatska štedilnica 9225—9275.

Pogajanja med dr. Korošcem in demokrati.

Beograd, 28. jan. (Izvirno poročilo.) Dr. Korošec je danes sporočil demokratskemu klubu, da je pripravljen za pogajanja glede prisege in eventualno glede vstopa v vlado. Demokratski klub je o tem razpravljal ter odgovoril, da je tudi on pripravljen pogajati se. Za jutri ob pol treh popoldne je določen pričetek pogajanj med Koroščevo skupino in

demokrati. Jugoslovanski klub ima jutri ob devetih dopoldne sejo, na kateri se bodo določili delegati za ta pogajanja. Zdi se, da je dr. Korošec pripravljen priseči, toda naletel je na močno opozicijo v lastnem klubu. Demokrati so za pogajanja delegirali dr. Tomljenovića, dr. Vojo Markinovića, proti Kecmanovića, Radovića in dr. Jakšića.

Parlamentarna situacija.

Beograd, 28. jan. (Izvirno poročilo.) V imenu zemljoradniškega kluba je poslal predsednik kluba Vojislav Lazić pismo Davidoviću in Pašiću, v katerem izraža željo, da se ukinjeni razgovori zopet nadaljujejo. Demokrati so za ta pogajanja delegirali Davidovića in Pribičevića radikalci Pašića in Trifkovića, zemljoradniki pa Vojislava Lazića, vana Puclja in Simu Krstića.

LDU Zagreb, 28. jan. „Riječ“ poroča iz Beograda, da so bili včeraj pri Pašiću dr. Korošec, dr. Drinković in dr. Hrasnica, ki so mu sporočili v imenu svojih klubov, da so pripravljeni, pogajati se glede vstopa v vlado na podlagi Protičevega ustavnega načrta. Pašić na to ponudbo ni pristal. Kakor poroča „Riječ“, je verjetno, da so se danes pričela pogajanja z zemljoradniki in muslimani. Na predlog nekega poslance iz Dalmacije bi se imela pričeti neobvezna pogajanja poslancev vseh strank glede ustavnega načrta. V ustavnem odboru bodo zastopale vse stranke razen Radiceve stranke. Ustavni odbor bi tekom dveh mesecev končal svoje delo ter predložil poročilo konstituenti. Zdi

se, da bodo vse stranke razen Radiceve položile prisego, ker bi drugače ne mogle sodelovati v debati o izpremembi besedila poslovnika.

LDU, Zagreb, 28. jan. „Narodna Politika“ poroča iz Beograda, da se je dr. Korošec razgovarjal s Stojanom Protičem o novonastalem položaju in da je večina radikalnega kluba pripravljena, podvzeti korake za izpremembo sedanjega položaja.

LDU, Beograd, 28. jan. Med delom ustavnega odbora se sete konstituante ne bodo vršile razen od časa do časa interpelacij. Ves čas pa bodo izvoljeni odbori vršili svoje delo.

Dr. Leonid Pitamic: Razmejitve na severu in mariborska „Straža“.

Delo razmejitvene komisije za našo severno mejo je bilo v naših listih opetovano kritizirano. Razumljivo je, da zasleduje časopisje pazljivo to delo in popolnoma upravičeno je, da izreče svojo sodbo. Nikoli pa ni bila naša delegacija pri razmejitveni komisiji tako vehementno napadena, kakor v članku mariborske „Straže“ z dne 24. t. m. Ni moja naloga braniti v sodnem momentu delegacijo. Hočem le napram trditvam mariborske „Straže“, ki se bavi z rektorjem od Sv. Duha do Mure, ugotoviti nekoliko faktov. Dopisnik pravi, da „so po večini slovenske občine Boč, Gradisce, Klanec, Vrhnova, Pesnica, Star potok, Spilnik, Račane, Belci, Spilka, Kresnica in Spilje, ki stelejo po ljudskem šteju leta 1910 okoli 6000 Slovencev (v resnici pa gotovo do 10.000; aržene v žrelo gladnemu nemškemu volku. Pri čitjanju navedenega članka dobi človek utis, da je bilo mogoče pridobiti vse te občine za nas in da je — poleg mirovne konference in gosp. dr. Žerjave (?) — malomarnost naše delegacije pri razmejitveni komisiji kriva, da nismo vsi teh krajev dobili.

Po senžermenski pogodbi sme revidirati razmejitvena komisija le nekatere sekcije po tej pogodbi določene meje in to le radi lokalnih gospodarskih interesov in v majhnem obsegu. Razmejitveni onega sektorja, ki je podlaga za članek „Straže“, se ga po mirovni pogodbi od točke, kjer seče razvodje med Sekavo in Dravo upravno mejo med okrajema Maribor in Ljubica, do one točke, kjer sreča ta administrativna granica Muro.

Skasali smo sicer pomakniti začeto točko bolj proti severovzhodu, da bi pridobili več terena, toda konferenca poslancev v Parizu je odločila, da leži ta po pogodbi odrejena točka približno 200 metrov vzhodno od cerkve Sv. Duha. Zato večina od „Straže“ navedenih občin za razmejitveni sploh ni prišla v poštev. Što je le za administrativno mejo od Sv. Duha do Mure severovzhodno od St. Ilje. Mogli bi bili prepustiti celotni komisiji revizije te administrativne granice; komisija bi odločila z večino glasov na podlagi izpovedb obmejnih prebivalstva, iz katerih razlogov smo mi hoteli preprečiti to izpraševanje prebivalstva, ki kateremu bi komisija štela tudi one številne ljudi, ki stanovali v Avstriji, ki pa imajo svoja posestva na naši strani bo vsakomur poznavalec razmer razumljivo. Zato smo se odločili za direktno pogajanje z avstrijsko delegacijo, ki so dovedla do sledeče sporazume preditve: mi dobimo onstran administrativne meje južni del občine Vel. Boč in sicer okoli 640 hektarjev, Avstrija pa tostran dele katastrskih občin Vrhnova, Pesnica, Spilnik, Slatinski dol, Slatina, vse skupaj okoli 540 hektarjev. Po izjavah od uglednih Slovencev teh občin je narodno posestvo stanje v delih, ki so potom navedene kompenzacije prešli v Avstrijo, sledeče: 133 nemških (ozir. nemščinskih) posestnikov in 23 slovenskih posestnikov; smotila je pač bila, da so ti slovenski posestniki obkoljeni od Nemcev ali nemčarjev. Zakaj pa smo hoteli dobiti za te neizogibne žrtve ravno južni del občine Vel. Boč, to kaže vsakomur pogled na karto. Seveda ni meja slaba; s mirno vestjo pa lahko rečem, da smo dosegli vse to, kar je bilo pri danih razmerah mogoče, imeti moramo pri našem delu vedno v vidu celo mejno črto ter stremeti v prvi vrsti za tem, da dobimo to, kar je iz državnih ozirov potrebno, ter ako ni mogoče izhajati brez kompenzacije, dati kot kompenzacijo to, kar je iz državnih ozirov mogoče, in kar najmanj tangira našo narodno posest. Sicer pa ako napravimo bilanco dosedaj nismo izgubili niti pedla zemlje od onega celokupnega areala, ki ga nam daje mirovna pogodba.

Q. Dopisnik „Straže“ pa se ni zadovoljil z napadi na našo delegacijo; temveč je napadel tudi osebo šefa te delegacije z. generala Plivelica, posebno pa mene. Pravi: „Tudi naša delegacija v razmejitveni komisiji je bila silno nesrečno izbrana. Njen ni bilo elementa, ki bi v veličino in z mirnostjo ob enem zavračala drzne nemške zahteve. Obtožujemo tu pred vsem dr. Pitamica, da je zelo, zelo površno izvrševal svoje misli. Sprejemal je rad raznovrstne šarže. Vse spoštovanje sicer pred g. generalom Plivelcem, kot glavnim članom naše delegacije, a tudi ta gospod — odkrito rečeno — ni bil posebno vnet za rešitev prelomenovanih krajev. In pomislimo: Ne general Plivelič, ne g. dr. Pitamic nista večja francoskega jezika. Značilno je, da je moral vodja nemške delegacije opetovano biti tolmáč jugoslovanskim delegatom napram Francozu, Angležu in Japoncu. Beograd, Beograd! Kako si izbiral, ko si določeval mejo, ki so sodočevali o naši usodi! Mi te obtožujemo!“

Q. Dopisnik mora biti velik diplomat, ker tako suvereno sodi o diplomatskih zmoglostih naše delegacije. Pa tudi sicer. Tupašam se silši, da govorijo diplomatije resnici, in dopisnika diči ta diplomatska lastnost v veliki meri. Drugače ne bi mogel trditi, da ni bil naš delegat gospod general Plivelič posebno vnet za rešitev onih

krajev, ki jih nismo dobili. Težko bi našli množa, ki bi se z večjo vnamo in vestnostjo borili za naše narodne interese in ki bi se, zapostavljajoč svoje zdravje, trudili za naše meje. Kar se moje osebe tiče, moram prepustiti presojo svojega delovanja, šefa naše delegacije. Omenim le mnogogrede, da sem se udeležil in se udeležujem kot pravni ekspert in tolmáč za francoski jezik vseh del komisije in da sem prestavil ozkoma sestavljal v francoskem jeziku vse naše dopise na komisijo in vse ekspozice, ki so šli na konferenco poslancev v Pariz.

Gledé trditve gosp. dopisnika, da sem „rad sprejemal raznovrstne šarže“ je znano, da je moj polič profesor na univerzi v Ljubljani in da se za druga mesta nikoli nisem izgal. Opetovano in že dolgo pred početkom razmejitve sem bil izrecno naprošen, da sodelujem pri razmejitveni komisiji. Poverjenstvo za notranje zadeve sem bil prevzel na prošnjo in pritisk iz Bograda. Predsedništvo deželne vlade mi je bilo telegrafično poverjeno, ne da bi me bil prej kdo vprašal. Kako „rad“ sem sprejel te „šarže“ spriduje dejstvo, da sem v zadnjih dveh mesecih že dvakrat demisijsko niral, da pa žalibog moja demisijska še vedno ni sprejeta.

Se ena lastnost predestinira gospoda dopisnika mariborske „Straže“ za diplomata, in to je znanje francoskega jezika. Moram namreč domnevati da zna dobro francoski, sicer ne bi mogel soditi s tako zavidno vredno sigurnostjo o mojem neznanju tega jezika. Ker izreče sodbo, da nisem več tega jezika, ga mora obvladati vsakokor boljše kakor ona komisija francoskih profesorjev v Parizu, pred katero sem položil izpit iz tega jezika in ki mi je izdala spričevalo sposobnosti za podučevanje francosčine. Dotični diplom je gosp. dopisniku mariborske „Straže“ ako ga želi vpogledati, na razpolago na mojem stanovanju v Ljubljani, Resljeva cesta št. 30, I. nadstropje.

Vendar pa je možna še ena podlaga za trditve gosp. dopisnika mariborske „Straže“. Ni namreč pri njegovi komplicirani duševnosti izključeno, da mi predbaciva neznanje francosčine vsled tega, ker običnem privatno z angleškim članom in ob enem predsednikom komisije, — v angleškem jeziku. Ne more biti torej „značilno“, kakor trdi gosp. dopisnik da je moral vodja nemške delegacije opetovano biti tolmáč jugoslovanskim delegatom napram Francozu, Angležu kd., temveč ta trditve je značilna za gosp. dopisnika!

Zelo hvaležen bi bil anonimnemu gospodu dopisniku mariborske „Straže“, ako bi mi naznačil svoje ime in bivališče, da zamoremo ministrstvu predlagati, naj ga zaradi nenavadnih kvalitit njegovega značaja in uma imenuje namesto mene v razmejitveno komisijo. Rad se vsak trenotek umaknem modreju možu in odličnemu rodoljubu.

Bavil sem se mogoče več s članom „Straže“, nego je bilo vredno. Nisem to storil radi svoje osebe. Pač pa radi naše javnosti in v to svrhu, da se vendar enkrat neha tako brezvestno beganje našega ljudstva, končno tudi radi tega ker si dan komisarij voliš v komisiji prestaviti vse članke naših časopisov, ki so tičeje razmejitve. Kakšno sodbo o resnosti našega časopisa in o naši kulturi sploh si morajo napraviti, ko čitajo take očitljive neresnice!

Ce pa misli gospod dopisnik mariborske „Straže“ — čigar srce bo, kakor pravi na koncu svojega članka vedno napolnjeno z velikim srdom nad „krivci“, da sem predstoječe pisal radi svoje osebe, naj skuša ohladiti svojo sedaj mogoče podvojeno jezo s tem, da me smatra za ono žival, o kateri pravi francoski izrek, ki mu to gotovo znan:

Cet animal est très méchant quand on l'attaque il se défend.
(Za vsak slučaj prestavljeno: Ta žival je zelo huda, brani se kadar je napadena.)

Minister Beneš o zunanem položaju.

Zunanji minister češke republike dr. Beneš je imel, kakor smo že včeraj poročali, na četirkovi seji poslanske zbornice obširen ekspozé o zunanje-političnem položaju. Danes priobčujemo iz njegovega govora najvažnejše odstavke. Dr. Beneš je izjavljal:

Najvažnejši interesi Evrope se že mnogo let presojajo s stališča angleško - francoske zveze kot edine avtoritete v zmedeni sedanjosti. Ta zveza je najboljši jamstvo, da se države držijo mirovnih pogojev, in za Českoslovaško je intimo sodelovanje s Francoz in Anglijo v vseh vprašanjih evropske politike conditio sine qua non.

Kar se tiče razmerja do Avstrije, izjavlja dr. Beneš: Vprašanje združbe z Nemčijo se ne more staviti na dnevni red, ne glede na to, da Nemčija danes niti nima možnosti, da bi resno na to mislila. Ravno tako tudi nima podlage dilema: združbe ali podonavska federacija. Jugoslavija in Romunija ne prihajati v poštev, ker sta od središča bivše

monarhije preveč oddaljeni. Kar se tiče Českoslovaške, je gotovo, da to misel odklanja že od vsega začetka. Avstrijsko vprašanje ni je problem Srednje Evrope, marveč svetovni problem. Potruditi se moramo, da skupno z Jugoslavijo in Romunijo natanko premočimo vse gospodarske pogoje, da postavimo naše bodoče razmerje do Avstrije in Madžarske na trdno, trajno podlago in preprečimo vse bodoče poizkuse vsenemške Srednje Evrope. Povrnitev bivšega cesarja Karla na Madžarsko bi bila za sosede Madžarske casus belli. Po skupni konferenci veleposlanikov z dne 2. februarja 1920 je izključen vsak povratak dinastije Habsburgovcev v kakršnikoli obliki ali osebni in na kakršnikoli prestol v osrednji Evropi.

Ne smemo podcenjevati Poljske, ki bo važen politični faktor v Evropi. Življenski interesi naše države nam narekujejo, da pazimo na to, da Poljska ne bo ogrožena in da obdrži svoj mirni obstoj. Našo politiko vodi imenjenje, da sta obe državi navezani druga na drugo. Naša vlada hoče voditi sistematično politiko zblíževanja.

Naša politika napram Rusiji je, da ne interveniramo; seveda mora biti ta politika obojestranska. Nima pravice, vmešavati se v delovanje sovjetske vlade. Toda mi moramo od nje zahtevati isto. Rešitev ruskega problema moramo prepustiti Rusom samim.

Podlaga za naše razmerje do Jugoslavije tvorita zvezna pogodba ter sporazum z Romunijo, kratkoročno politika male antante. Med nami in Jugoslavijo ni niti enega vprašanja, kjer bi zastopali nasprotno interese.

Minister dr. Beneš je svoj ekspozé končal z ugotovitvijo, da hoče Českoslovaška vlada voditi politiko miru, pri tem pa mora paziti da bo to mir demokracije in napredka. Le tako se bodo razmere tudi doma konsolidirale.

Pismo iz Prage.

Praga 25. jan.

Ministrstvo za notranje zadeve je v smislu ustavne listine izdelalo ustavo Podkarpatske Rusije. Dežela bo avtonomna. V Narodni skupščini bo imela 9. v senatu 4 poslance. Lastni deželni zbor bo štel 45 poslancev in bo sklenal o jezikovnih, šolskih, verskih stvareh. o lokalni samoupravi in o drugih zadevah ki jih bodo zakoni Českoslovaške republike nani prenesli. Zakone sankcionira prezident republike. Deželni zbor skrbi za premoženje Podkarpatske Rusije, za njene zavode in fondе, kontrolira premoženje in dolgove. Na čeln dežele je guverner, ki ga imenuje prezident na predlog vlade. Podkarpatsko Rusko zastopa na zunanji guverner, ki podpisuje listine, ki so v njenem imenu izdane. ter upravlja premoženje. Odgovoren je za to Českoslovaški vladi in deželnemu zboru. V deželnem zboru zastopa vlado. Stvari, ki spadajo v ministrstvo za notranje zadeve, šolska in narodne prosvete ter poljedelstva rešuje guverner v imenu teh ministrstev, pri čemur je vezan na njihova navodila.

Izdatke, ki so združeni s šolsko, versko in lokalno unravo, nosi Podkarpatska Rusija sama, v kolikor te stvari spadajo v zakonodajo deželne zbornice. Proračun izdelava vsako leto guverner in predloži deželnemu zboru, ki more zapokritje skleniti doklade v mejah splošnih finančnih zakonov republike.

Sicer ni tu ničesar novega. Morada vas zanima, da je minister za zunanje zadeve dr. Beneš, ki je bil pred vojno docent na filozofski fakulteti, začel zonet s predavanji na univerzi, kjer je oglašil predavanje „Ideja Českoslovaške države“.

Českoslovaško so ustvarjali res znanstveniki: filozof in sociolog Masaryk, sociolog dr. Beneš, zvezdoslovec Štefanik. Kakšen sloves uživa Masaryk kot znanstvenik, to izpričuje okolnost, da ga je pariški „Institut International de Sociologie“ pravkar imenoval za predsednika za leto 1921. Masaryk je član tega najnovejšega mednarodnega instituta za sociologijo že od leta 1894. Institut združuje vse največje politike in sociologe Amerike in Evrope. Za podpredsednika je imenoval Machado bivši predsednik portugalske republike. Poincaré, bivši predsednik francoske republike ter Wilson. Glavni tajnik zavoda René Worms piše v dopisu na Masaryka, da so hoteli tovariši v sociologiji izraziti

mu na ta način najglobljo spoštovanje in simpatije. Českoslovaška je lahko ponosna na to imenovanje, katerega so bili dosedaj deležni le največji svetovni znanstveniki. Pri človeški naravi kakoršna je, je težko verovati v napredek socialne pravnote skupin in držav. Toda kljub pesimizmu se mora reči: če bi

iz politike izginili šušmarji in diletanti in če bi jih nadomestili možje vede, tedaj bi bil vendarle konec koristolovstva v politiki.

Českoslovaška republika si lahko čestita, da ima med svojimi vodilnimi možmi veliko število znanstvenikov.

Dr. P-n.

Razna poročila.

Italija še ni zadovoljna z rapalsko pogodbo? „Era Nuova“ poroča, da Italija zavlačuje izvršitev rapalske pogodbe vsled tega, ker zahteva demilitarizacijo cele jadranske obale. Te klavzule v rapalski pogodbi ni. Italija bo tudi zahtevala, da se Boka Kotorska ne sme preurediti v vojaško oporišče.

Spopadi med fašisti in socialisti v Italiji. Zadnje dni je prišlo v raznih italijanskih mestih do ostrih spopadov med fašisti in socialisti. Spopadi so izzvali fašisti. Ponekod so se radi krvavih neredov proglasile delavske stavke.

Tržaški komunisti in „Lavoratore“. Do podobnega slučaja kot svojčas v Pragi pri najvplivnejšem socialističnem organu je prišlo te dni tudi v Trstu. V uredništvo „Lavoratore“ so namreč vdrl komunisti in so zavzeli tiskarno z listom vred. Uredniki so se sprva upirali, toda naposled so se morali udati. Tiskarniško osebje se s komunisti ne strinja in je v znak protesta proti nasilju zapustilo tiskarno, vsled česar list ni izšel. O nadaljnj usodi „Lavoratore“ bo odločal izredni obč. zbor trž. soc. organizacij.

Evropska banka za sanacijo Avstrije. Francoski minister Loucheur je izdelal projekt o ustanovitvi evropske banke, katere delnice naj bi podpisale velesile in nasledstvene države. Evropska banka bi imela nalogo, preskrbovati Avstrijo z živili in strovinami in skrbeti za splošno obnovo in otvoritev prirodnih pomožnih virov.

Turčija se udeležila orijentalne konference. Turška vlada je obvestila angleškega zastopnika v Carigradu, da je pripravljena odpustiti prihodnji mesec v London delegate k zborovanju, ki ga je predlagal vrhovni svet.

Poljaki pristajajo na plebiscit v Vlnu. Zunanja komisija poljskega parlamenta je sprejela na svoji torkovi seji resolucijo: v kateri izjavlja, da Poljaki ne bodo naslovovali plebiscitu v Vlnu, čeprav smatrajo to ozemlje za poljsko.

Gospodarstvo.

ZADRSKO PAROBRODNO DRUŠTVO.

Kakor poroča „Jugoslovanski Lloyd“ poziva italijanski dvolezični list „La Dalmazia“, ki izhaja v Zadru, na subskripcijo za osnovevanje zadrškega parobrodneza društva.

V tem pozivu je zanimiv sledeči odstavek: „Da zamore naše mesto vsled nastalega novega položaja tudi zanaprel živeti kot središče, ki bi širilo italijanstvo v Dalmaciji, se je sestavil odbor za neposredno osnovevanje zadrškega parobrodneza društva, ki naj bi prevzelo obrežno službo v Dalmaciji in istrskih otokih ter z Reko in Trstom in Pulo. Vrhutega bi imelo brzo zvezo z Jakinom (Ancona). Osnovni odbor je odposlal komisijo v Trst in Rim, da si zagotovi moralno in materialno pomoč. Poziv zaključuje z apelom na italijansko vlado za pomoč društvu v interesu cele italijanske Dalmacije.“

Nadejamo se, da bo naša vlada znala uresničiti nakane parobrodneza društva, ki na tako lasen način odkriva svojo nacionalistično - pronazarištvu namene ter da ne bo dovolila temu snujočemu društvu obredne plovlje ob naši obali. V našem interesu je tudi da se ukrene vse potrebno da se nam ne bo potreba posluževati tujeza brodovla.

BREZPOSELNOST V ANGLIJI.

stalno naraščala. Dočim je bilo 27. avgusta m. l. v Angliji preko 281.000 brezposelnih delavcev, je njihovo število naraslo do 8. t. m. na 859.000 (570.400 moških, 215.000 ženskih 35.000 dečkov, 39.000 deklec). 31. decembra m. l. je bilo število brezposelnih delavcev 748.000. Naraslo je torej v enem tednu, t. i. do 8. t. m. za 111.000. Pri tem pa niso šteti v to statistiko delavci s skrajšanim delovnim časem in mnovo brezposelnih delavcev, ki na kakoršenkoli način niso vnešeni v to statistiko. Beda, v kateri se nahajalo brezposelnih delavci, ki uživajo nadpomoč, je tako velika, da se le obrnilo 28 županov londonskega mesta s pozivom za pomoč brezposelnim delavcem na javno dohodnino, da se s tem preprečijo ponilčni obhodi in neurejeno nabiranje milodarov. Resno znamenje industrijskega položaja je trajna nezaposlenost v važnih premogokopih. Tako počivajo v okraju Swansea ti-soči premogarijev.

Pred delegati konstitucionalne delavske stranke je imel nedavno lord Curdy govor, v katerem je naglašal, da je brezposelnost sedaj najhujša v Ameriki, potem v Angliji, Franciji, Belgiji in nazadnje v Italiji in Nemčiji. Po teh besedah sklepali, je torej Anglija druga država na svetu, ki je najbolj prizadeta vsled brezposelnosti. Število brezposelnih pa še seveda davno ni zaključeno, ker se ustavljajo in omejujejo vedno na novo obrati v raznih tvornicah.

Često in mostovi v plajskem okraju. V plajskem okraju nameravajo zgraditi nekaj občinskih cest za okrajne in sicer: od Spuhle na Podvince, od Moškanje na

Muretinca, od Sv. Lovrenca na Dravskem polju skozi Cirkovce na Kačje v zvezi na Maribor, od Gornje Pristave v Dravinjski dolini do Ptujске gore in od Šikoli na Mostečno — Popraviti se nameravajo tudi sledeči mostovi: dravski most pri Borlu in dva dravinjska mosta, eden v St. Vidu in drugi pri Ptujski gori. Za popravilo mostov je proračunano pol milijona kron, kar pa najbrže ne bo zadostovalo. — Zapravila se je državna pomoč pri deželni vladi, da bi cestne zgradbe subvencionirala in pomagala pri popravilu mostov.

+ Borza v Ljubljani je zopet odvojena za blago in elektriko.

+ Siraški tečaj se vrši od 14. februarja do 12. marca v mlekarni v Vodical (Gorenjsko). Ponk bo teoretičen in praktičen.

+ Železnica Ormož—Murska Sobota zagotovljena? Ministrstvo saobračaja je dovolilo tiaziranje proge Murska Sobota — Vrže — Križevci — Ljutomer — Veličano — Ormož, imenovana je že v ta namen gradbenja sekčila s sedežem v Ljutomeru.

+ Padanje premoženja cen. Vsled mnogih poauh cene premoga na svetovnem trgu stalno padajo. Tako je n. pr. ameriškanski premog, ki je stal v Trstu 36 dolarjev, padel 22. t. m. na 12 dolarjev.

+ Upravni svet Obrtne banke v Ljubljani je v svoji seji dne 15. t. m. sklenil predlagati na izvanrednem običnem zboru, ki bo 12. februarja ob pol 11. dopoldne v dvorani mestnega magistrata ljubljanskega, zvišanje glavnice od 2.000.000 K na 5.000.000 K. P. n. delničarji naj se tega izrednega običnega zbora polnoštevilno udeležijo.

+ Prodaja beočinke tvornice cementa? Kakor poročajo dunajski listi, namerava neka angleška družba prevzeti akcije beočinke cementne tvornice. Akcije bodo kupljene po pet angleških funtov za komad.

+ Obrat v kermelskem premogovniku. V šentjanškem (kermelskem) rudniku je prišlo med lastnikom in delavci do sporazuma. Delavci dobe poviške kakor velenjski rudarji, nekaj razlike bo le v dodatkih za živila.

+ Olsjek kot baza trgovinske mornarice. Poročali smo že, da omogočuje gosp. Eger z motornimi čolni promet med Novim Sadom in Petrovaradinom. Z istim čolni je l. 1919 za časa železniške stavke otpremil 80 vagonov sodov vina iz Vršca in Bele Cerkeve v Pančevo. G. Eger je kupil pred kratkim od naše vojne mornarice malo vojno ladjo, ki jo bo preuredil za prevoz blaga. Pozneje namerava osnovati v Osljeku večjo trgovinsko mornarico.

Fuzija bank. Kakor javlja splitski „Život“, se namerava združiti podružnica „Banca Commerciale Triestina“ z banko „Franco-Sorbe“ v Beogradu. List določa, da se mu ta vest zdi neverjetna, ker naš ljudje v Beogradu vendar ne bodo šli na roke dalmatinskim italijanašom in banki, koje uradništvu se je kompromitiralo z veriženjem z valuto.

+ Novosadski žitni trg. Trgovina z žitom bi bila izvrstna, če bi bilo dovolj vagonov na razpolago. Tako pričakujejo velike količine na prevoz. Cene so sledeče: Pšenica z mesta: 970—1000, rž 920—930 K, koruove 290—320 K, ječmen 520—540 K, koruove 350—380 K. Povpraševanje po fini moki je precejšnje. Cena je 14.80—15.20, moka za kruh in kruh je za krono cenejša. Otrubi so 2.70—3 K.

Priloga „JUGOSLAVIJA“

Dnevne vesti.

— Postopanje s koroškimi begunci. Pišejo nam: K nekemu posestniku tovarne za čevlje v Trzinu je prišla prošnja dela koroška begunka, ki ima preživljati 2 otroke. Mož ji vključuje temu, da mu je znano, da se nahaja begunka v veliki bedi, ni dal dela, temuč jo je radi narodnosti še surovo smešil. — Ravno tako je odslavljal v veliki bedi se nahajajočega moža-begunca, očeta velike družine, ki je prišel prositi dela. Bil ga je z roko na čelo in vplil nad njim: „Ali si tako neumen, da si za Jugoslavijo glasoval?“ — No morda je optimal ta gospod, ki si je nabasal ob žuljih jugoslovanskega delavstva in iz žepov Jugoslovancev že polne žepce, za Avstrijo in morda bo šel vsaj zdaj tja, kamor ga srce vleče?

— Plačevanje davkov. Komaj so davčne oblasti razglasile, da je treba za 1. četrtletje 1921. davke napreči plačati, že so se obenem začele raznašati položnice, ki jih smatrajo davčne oblasti za onemirne in za katere so zaračunali kar 4%. Pri večini davkih to ni malenkost. Zakaj se pravočasno ne razglasi, do katerega dne je treba davke plačati da bi se davkonplačevalci izognili gloham za opomin? Davkonplačevalci tudi vzemirajo delstvo, ker je vsa davščina zapisana v rubriko zemljiški davek ter vsled tega mislijo, da se je ta vrsta davkov zvišala za 1000%. Brž se dobe ljudje, ki izražajo to površnost za huiškarije proti državi.

† Ana Dimnikova. V Trbovljah je umrla dne 27. t. m. ga. Ana Dimnikova, zrana sirom Slovenije pod imenom »Dimnikova mama«. Pokolnica je bila vzor zavedne delavke in požrtvovalne narodne žene. Tudi v najhujših časih prevaranja neustrašena Jugoslovanka. Njena gostilna je bila skrivno zbirališče jugoslovanskih zarotnikov. Podpirala je vsa narodna stremjenja, a najbolj Družbo sv. C. M., kateri je bila večkratna pokroviteljica in mnogokratna predsednica trbovlske ženske podružnice. Menda ni bilo v 30 letih nobene glavne skopščine, ki bi se je ne bila udeležila. Edini njen sin je krški odvetnik g. dr. Ivan Dimnik. Pogreb se vrši v nedeljo ob 3. popoldne. Bo di bi ohranjen prijazen spomin!

— Za razširjenje poljudnih zdravstvenih spisov. Da se poljudni zdravstveni spisi čim bolj razširijo med prebivalstvom in da bi bili zlasti delavskim slojem pristopni je zdravstveni odsek sklenil, da se bo mesečni »Zdravje« tiskal v izdatno množični izdaji in da bo večje število izvodov brezplačno pošiljalo delavskim organizacijam, ki naj bi jih delile med svoje člane. Načelstva delavskih organizacij se tem otem vabijo, da sponoro zdravstvenemu odseku število izvodov, ki jih žele brezplačno prejeti.

— Proučevanje stanovanjskih razmer trbovlskih rudarjev. Pokrajinski zdravstveni svet za Slovenijo in Istro je na svoji seji dne 21. t. m. sklenil, da obišče posebno zdravniško komisijo v Trbovlje, proučevati tamšnje stanovanjske razmere v higienskem pogledu. Člani komisije so zastopniki zdravstvenega odseka za Slovenijo in Istro in dva člana Pokrajinskega zdravstvenega sveta višji okrajni zdravnik dr. Živko Lapaine in vseučiliški profesor dr. Josip Plečnik. — Komisija se je odpravila v Trbovlje včeraj 28. t. m. in se bo tam mudila po potrebi dva do tri dni. Rezultati komisijskih študij se bodo predložili pristojnim mestom in se bo tudi javnost obvestilo o njih.

— Ljubljansko univerzo je obiskovalo v zimskem semestru leta 1920/21. vseh slušateljev 1068, in sicer na filozofski fakulteti 174, na juridični 381, na medicinski 98, na tehniški 318, na teološki 97. Izrednih slušateljev je bilo 43, ženskih slušateljev na 43, med temi 30 rednih in 13 izrednih. Vpisovanje za letni semester traja od 15. do 20. februarja. Poletni semester bo trajal od 15. februarja do 15. junija. Rektor univerze za tekoče študijsko leto je prof. dr. Pirkard Zupančič.

— Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah »Drž. posredov. za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj, in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 16. do 22. januarja 1921. dela 156 moških in 80 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 111 moških in 54 ženskih delavskih moči. Posredovani se je izvršilo 102. V delo se sprejmejo: mizarji, krojači za malo delo, žagari-gateristi, tesarji, železolarji, mehaniki za šivalne stroje, elek-

trmonterji, mlinarji, vzgojiteljice, bolniške strožnice, služkinje, kumari- ce, vajenci, vajenke itd.

— Kaj je z dokladami za železniške invalide? Od začetka vojne pa do danes se niso dobili železniški invalidi nobenih draginskih doklad. Končno jim je bilo obljubljeno, da dobijo prve doklade počenši s 1. januarjem t. l. v najkrajšem času, t. l. kakor brž bodo končana pisarniška dela v to svrhu. S popisovanjem pol pa gre prav po birokratično in počasnosti, tako da lahko med tem časom še nekaj invalidov umre gladu. Mnogo invalidov še dosedaj sploh ni bilo klicanih na magistrat k popisovanju. Obupan invalidi se ponovno obračajo na poverništvo za socialno skrbstvo in na zavarovalnico za nezgode, da se stvar takoj brez zavlačevanja uredi ter se invalidi izplačajo draginskih doklade. Da se delo in trpljenje še bolj ne poveča, naj se nakažejo doklade vsaj tistim, katerih popi-sovalne pole so že izpolnjene.

— Koroška Slovenija brez lastnega okrajnega šolskega nadzornika. Prejeli smo: Del Koroške, kar ga je pripadalo Jugoslaviji, je priključen v šolskem ozirju k Sloveniji. Grašču, Ako ima Koroška lastno okrajno sodišče in davkarjo, bi lahko imela tudi svoj okrajni šolski svet s lastnim okrajnim šolskim nadzornikom. Tako pa se bo zgodilo, da trije bivši slovenski šolski nadzorniki Koroške niti učiteljske službe v domovini ne dobe. Vsekakor bi bilo pravično, da se nastavi doma v šolstvu in narodnih bi- lih preizkušene domačine, a na Stajersko in Kranjsko naj bi se premostili učitelji, ki so začasno zasedli učna mesta na Koroškem.

— Poziv rez. častnikom. Sledeči rez. častniki se pozivljajo, da sporočijo takoj svoja sedanja bivališča mariborski pukovski okrajni komandi: Rez. peš. podporučnik Franc Kailin, rojen 1897, pristojen v Trst, di- jak, služil pri bivšem tržaškem pešpolku; rez. peš. podporučnik Josip Gosak, roj. 1892 v Žitah, pristojen v Prebuzju pri Mariboru, učitelj; rez. peš. podporučnik Franjo Greif, rojen 1891 v Strazgojcih, trgovski akademik; rez. peš. podporučnik Rudolf Očko, rojen 1897 v Mariboru, pristojen v Sv. Marjeto, visokošolec; rez. peš. po- ručnik Vojteh Knop, rojen 1897 v Ormožu, pristojen v Maribor, absolvent realke; rez. peš. podporučnik Milan Megla, rojen 1898 v Svetinjah, pristojen v Podgorcah, okraj- ni Ptuji, absolvent učiteljske, istočasno se na- poščalo vse osebe, katerim bi bilo njihovo sedanje bivališče znano, da sporočijo isto čimprej Mariborski pukovski okrajni komandi v Mariboru.

— Nesreča pri cepitju drv. Avstrijec Marja, žena žagarja iz Česnice nad Skofjo Loko, si je hotela doma nacepititi nekaj drv. Pri tem ji je poleno odtetelo in je udarila s sekuro po roki.

— Solarska razpasanost. Koritnik Fric, 9 letni sin tov. delavca iz Hrastrnika, je šel z družino otroci vred iz šole dom. Šel so na nek breg in tam ugajali svoje razpasanosti toliko časa, da je Koritniku spodletelo, da je padel po skalovju in se močno poškodoval po glavi ter si zlomil desno nogo v stegnu.

— Lastnega očeta zaklal. V Pudoju pri Loži je v noči 24. t. m. Fr. Baraga v pre- prijo zabodel z nožem svojega 75 letnega očeta, ki je drugi dan umrl. Neslovesnega sina so zaprli.

Ljubljana.

— Vsi na lovski ples, ki se vrši na Svečnico, dne 2. februarja, brez posebnega povabila, v vseh prostorih Narodnega doma. Ples bo posebnost prve vrste. Izgalo bo več godb v izvanredno učinkovito lov- sko opremljenih dvoranah. Vstopnina samo 40 K, za zapisežene čuvaje 20 K. Ker se vrši na Svečnico popoldne občni zbor Slo- venskega lovskega društva, imajo vsi člani polovično vožnjo po celi Sloveniji. Vozne listke naj vsi obdržijo, ker veljajo za vožnjo nazaj. Člani z dežele naj se udeležijo v po- sebnem velikem številu in če je mogoče v narodnih nošah.

— Glasbena Matica. Koncertno občin- stvo se enkrat opozarjamo, da na koncert z dne 24. januarja t. l. v ponedeljek 31. ja- nuarja ob pol osmi uri zvečer ob znižanih cenah ponovi. Vzpored bo nekoliko skraj- šan, tako da se bodo posetniki koncerta la- ho udeležili umetniške noči v Narodnem domu.

— Pravcati spominke dneve smo do- bili. Včeraj smo videli že prvega metulja, škinkovci se živahno kličijo po Tivoljskih gozdih. Posetniki vrtov strizže ograje, ponekod že celo kopljajo in prirejajo grede, kar pa je vsekakor prezgodno.

— Naš Lattermanov dreverod so oč- stili kričavih tingl-tanglov, da postane spre- hajališče miru potrebnim šetalcem. Name- sto eksotičnih šotorov pa smo dobili tja — javna smetišča. Slaba zamenjava.

— Lastniki kolj in avtomobilov se opozarjajo, da poteče z dnem 31. t. m. rok za prijavo vozil pri mestnem magistratu. Zakasnele prijave se kaznujejo z globo do 2000 K, oziroma do 100 dni zapore.

— D'Annunzio nad Ljubljano. Včeraj je opoldanski urah šel pokazal aeroplan nad Ljubljano. Drzni aviatik se je součel

nizko nad mestom in obmetaval razburjeno občinstvo z letaki. Vse se je trlo, da nja- me kak letak, ki so padali kot listje po uli- cah in na katerih je bila sledeča vsebina: II. umetniška noč v Narodnem domu v po- nedeljek 31. jan. V izloži trgovine Maček na Aleksandrovi cesti so razstavljeni osnut- ki notranjosti Narodnega doma te noči, ki jih je izdelal inženir Kregar. Predprodaja vstopnic v bivši Šešarkovi trafiki v Šelen- burkovi ulici in v pisarni Udruženja gleda- liških igralcev in dramskem gledališču.

— Zahvala. Podpisana se zahvaljujem vsem, ki so v tako obilnem številu spremili mojega soproga na poslednji poti. Poseb- no se zahvaljujem p. n. Sokolom, pevcom, častiti duhovščini ter vsem velikodušnim darovalcem, ki so mi v moji bedi pomagali. — Ivana Garafoli.

— Plesni venček priredi v torek, 1. fe- bruarja v prostorih hotela Triglav v Kolo- dvorski ulici Podporno društvo trgovskih in podjetniških uslužbencev v Ljubljani. Za- četek ob 8. zvečer. Vstopnina 10 K. Čisti dobiček pripade društvenemu skladu za obolenje članov.

— Zahvalni večer s tombolo priredi kraljeva organizacija N. S. S. za Krakovo in Trnovo v nedeljo ob 18. uri v Kolesarji (gostilna Smole). Svira tamburški zbor »Bratstva«. Vstopnina 2 K.

— Našel sem denarico na cesti proti artiljerijski vojašnici. Vpraša se pri: J. T. Kolodvorska ulica 34/l.

Maribor.

Mariborska stanovanjska komisija, oziroma stanovanjski preglednik opravila tako »vzorno« službo, da odpoje oženjeni družini njeno majhno stanovanje, ter ga dodeli samcu. Ali ima samec večjo pravico do družinskega stanovanja, kakor dolžna družina? Temu stanovanjskemu organu naj bi se na srce položilo, da si malo bolj na- tanečneje pogleda. »Uradni list«.

Voljaška oblast je prepovedala vojaški godbi sodelovanje pri nošnem »Borjstus«. Enaka prepoved se je izdala tudi železni- čarski godbi. Samo to se je prepovedalo? Saj ima besedo vendar še politična oblast!

Jugoslovanska Matica v Mariboru skli- cuje za ponedeljek ob osmih zvečer v pro- store »Čitalnice« sestanek vseh zaupnikov in zastopnikov raznih društev in korporacij na skupen sestanek zaradi žalne man- festacije, ki se bo priredila dne 6. februa- rja o priliki aneksijske zasedenega Primorja po Italiji. Ta dan bo v Mariboru splošno za- lovanje. Priredil se bo tudi cvetlični dan v prid neodrešenim bratom.

Za plesni venček društva jugoslovans- kih poštinskih uslužbencev v Mariboru dne 1. februarja ob 20. uri v Oficirskem domu v Mariboru se dobe vstopnice v predprodaji pri vseh lincah mariborskih poštinskih ura- dov, pri paketnih in denarnih dostavljajah in neposredno pri imenovanem društvu. Prijatelj poštarjev dobrodošli! Čisti dobi- ček je namenjen društvenemu podpornemu skladu.

Zaradi izvoza jale v Švico, ki pa so šle v Špille, je bil svojčas obsojen vletar- govec Kokoschnegg na 40.000 kron globo, ki pa jo je sedaj vzkladal senat znižal na 20 tisoč kron oz. 48 ur zapore.

Smola zaspanega kavalirja. 20 letna mariborčanka Alojzija Muster, stanujoča na Pobreški cesti 27, je bila 27. t. m. pozno zvečer s svojo sestro Elzo v Narodni ka- varni. Tam se njima je pridružil v precej vinjenem stanju S. K., knjigovodja v Mari- boru, žigar povabil na prijateljski sestanek v pisarniških prostorih je Lojzka po krat- kom prigovarjanju sledila. Ko pa je knjigo- vodja kasneje v pisarni nekoliko zadremal, je njegova začasna družica porabila prilo- ko in mu izmaknila denarico z vsebino 8000 kron ter usnjato torbico in pobegnila. Us- njato torbico in spise je kasneje na svojem domu sežgala. Ona kakor tudi njena sestra sta bili aretirani. Denarica se je našla, vendar brez vsebine.

Ukradeno perilo. Dne 28. t. m. dopol- dne je neznan zlikovec ukradel soprog prof. Majcena, stanujoči v Turnejevi ulici 10, večjo množico perila, ki se je sušilo na dvorišču. Tat, ki so ga prepodili, je s ple- nom pobegnil proti koroškemu predmestju.

Celje.

Nesamni postajajo čez mero nekateri lastniki meblovanih sob v Celju. Ker se obeta, da bodo najemnine stanovanj pov- šane, hočejo nekateri že na ta račun raz- nih stanovalcem v meblovanih sobah na- prej povisati najemnine. Ti, ki morajo sta- novati v meblovanih sobah, so izkorišča- nju naravnost izpostavljeni. Treba bi bilo, da bi občasno tudi v varstvo teh nekaj ukre- nili.

Prosvetno-kulturni odsek celjskega So- kola je priredil v sredo zvečer v spodnji dvorani Narodnega doma predavanje, kate- rega se je udeležilo precejšnje število po- slušalcev. Predaval je g. gim. ravnatelj E. Lilek o temeljnih zakonih naše države. Ta predavanja, katera prireja naš Sokol, so precejšnje kulturne važnosti; želeli bi le bilo, da bi se jih občinstvo v večjem šte- vilu udeleževalo.

Zvončki so se pojavili že na nekaterih solnčnih krajih v celjski okolici. Vreme je čisto spomladansko. Našli so se tudi že sle- piči, ki so se solnčili. Kmetje pravijo, da se

nam obeta zgodnja spomlad in vroče polet- je ter veliko kač.

Končno vandarie. Po vseh celjskih uli- cah, ki so bile dosedaj zelo slabo razsvet- ljene, so sedaj vendar napeljali razsvetlja- vo. Želeli bi bilo le še, da se zadostno raz- svetli tudi še Glavni trg, na katerem ni, razen na dveh oglih, nobene svetilke.

Umri je celjski bolnici na kozah postov- vodja konzuma v Šoštanju g. Tomaž Br- lez.

Primorje.

Italijansko nasilje v Opatiji. V Opatiji so priredili Hrvati pred krat- kim veselico. Italijani so zahtevali, da se igra italijanska himna. Da ne onemogočijo veselice, so se priredi- telji uklonili tej zahtevi. To pa Ita- lijanom ni bilo dovolj, ampak so še zahtevali, da okrasijo dvorano z italijanskimi zastavami. Ker na to zahtevo prireditelji niso pristali, so prihrumeli v dvorano karabinjeri in pričeli groziti: »Kdor hoče ostati živ, naj izgine. Druge bomo postre- lili.« (Živela rapalska pogodba! Pogledajmo tudi, kako koroške oblasti zatirajo vsako našo prireditev, ka- ko pa jih pri nas Nemci v Mariboru prirejajo brez ovir. Diogen bi danes zaman iskal moža pri nas. Op. ur.)

ZAGONETEN UMOR PODPORUČ- NIKA RIEDLINGA.

Dolina Lendava. 26. jan.

V nedeljo 23. t. m. je šel podpo- ručnik Riedling tukajšnjeva 43. p. p. v spremstvu svojega komandirja ka- petana v. Zaica na lov na divje rabe. Bilo je proti večeru. Pri potoku Lendavi sta zavzela svojih stolišč oddaljena kakih 300 korakov eden od drugega. Par minut za tem, ko sta se ločila, je čul komandir pok- lovske puške. V prvem hipu je mi- slil, da je podporučnik streljal na ra- ce. Ko pa je čul kol nato tri revol- verske strelje in zamolkni pok, je pričel klicati: »Riedling Riedling!« Ker ni dobil odgovora, je stekel v smeri, od koder je čul strelje in našel tam podporučnika mrtvega v krvi. O storilcu ni bilo sledu. Tudi oba vo- laka, ki sta šla za podporučnikom, nista videla nikogar.

Riedling je bil rodom Hrvat iz Zadra in se je oženil šele pred enim mesecem. Bil je vzor volaka. Izred- no priljubljen, tako pri predstojnikih, kot pri civilnem prebivalstvu. Ne- nadna njegova tragična smrt je glo- boko pretresla vse prebivalstvo. Sodi se, da je umor izvršil divji lo- vec. Prvi strel iz puške je ranil podpo- ručnika v levo roko in mu občutil v noči. Ker je imel levo roko ranje- no in ni mogel držati puške, je poteg- nil revolver in hotel zasledovati na- padalca; oddal je tri strelje pa ni za- del. Ker je vsled prevelike izgube krvi takoj onemogel, je napadalec priskočil, mu nastavil puško na srce in oddal smrtni strel. — Trditve, da je to sovražni čin proti volaštvu in armadi, je naibže napačna. Divji lo- vec ga je ne splošnem domnevanju ustrelil le zato, da se iznebi nelube priče.

Pogreb, ki se je vršil dne 26. t. m. ob velikanski udeležbi volaštva in civilnega prebivalstva, je bil veliča- stven. Žalcega sproveda se je udele- žila cela lendavska garnizija in iz- redno veliko domačega prebivalstva. Zastopani so bili vsi uradi, trgovci in obrtniki pa so se udeležili sproveda skoraj polnoštevno. Trgovine so bile za čas sproveda zaprte. — Upam, da se posreči oblastim kma- lu zaslediti morilca. Nesrečni vdovi naše iskreno sožalje.

Sport in turistika.

»Sport« izšla je peta številka te okus- ne sportne revije. Iz zanimive vsebine opa- zujemo na tele članke: Nekaj iz sportne statistike Jugoslavije (J. O.); Smučarska opravla (nadaljevanje (R. Badjura); Kolo- sarska terminologija (Joso Gorec). V šp- vilki se nadaljuje razpis smučarske tekme v Bohinju 20. febr. in tekmovalna določila za sankaske in smučarske tekme v Slove- niji. Razen tega prinaša ta številka lepe zimsko-sportne slike in precej pregleda iz sportnega gibanja. List člane v naročini 4 K za številko in ga vsakomur toplo pripo- ročamo.

Znanost in umetnost.

»Novi rod.« Pod tem naslovom je iz- šla v Trstu 1. številka novega mesečnika za mladino v zasedenem ozemlju. Vsebinska je sledeča: V svet. — C. Golar: Burja. (Pe- sem.) — Fr. Bevč: Snežec. (Pesem.) — L. Grušen: Uspavanka. (Pesem.) — C. Golar: Kako so trije bratje skubali kašo. (Po ruski nar. pravljici.) — Slika. — Fr. Bevč: Opi- ca in srake. — S. Rutar - M. Simonov: Len- ybardi in Slovenci v naši deželi. — K. Šar- rok: Na semnju. (Pesem.) — Slika. — Vl. Levstik: Miškinska kamrica. (Ruska nar. pri-

povedka.) — C. Golar: Lepa Vida. — Fr. Ložnikar: Povodenj. — J. Ribičič: Mat. — Pouk in zabava. — Kotiček malih. — List ureja tržaški učitelj Janko Samec, a iz- daja ga »Zveza slovanskih učiteljskih dru- štev« v Trstu. Opremljen je z ilustracijami, ki jih je izdelal J. Kar. A. Bucik. Uredništvo in upravitelstvo lista se nahajata v Trstu, ul. Ruggero Manna 20, I. Celoletna naro- čnina znaša 12 lir.

Pokrajina.

Jesenica. »Dramatični klub« uprizori 29. t. m. ob 8 zvečer in v nedeljo 30. t. m. ob 3 popoldne francosko tridejansko burko Aleksandra Bissona »Kontrolor spalnih vo- zov«. — Velekomično snov s svojimi orle- natimi zapletljivi in razvozljači je kakor ustvarjena za predpust, zato pričakujemo, da bo občinstvo obakrat napolnilo gledali- šče.

Ormož. Tukajšnji klub »Antinikotin« ter njega prijatelji in priateljice nam priredijo v soboto in nedeljo pod okriljem ormoške čitalnice »Nebesa na zemlji«, na katera se prav iskreno veselimo.

Mali oglasi.

Proda se:

RAZNO POHIŠTVO

In sicer spalna soba, jedilna soba, sa- lionska garnitura, zota, otomana, podoba, svetilke itd. se proda na Glincih št. 37 ob Tržaški cesti. 298

PRODA SE:

Lepa še skoraj nova hiša z Eternitom kri- ta, z lepimi lokali za gostilno in trgovino, s opravno vred: zraven je nekaj zemljišča, najlepša lega za lesnega trgovca. Cena se zve pri lastniku hiše Rupert Potočnik, go- stinčar, Smartno na Pohorju pri Slov. Bi- strici. 164

DVE PLEMENSKI KRAVI

po teletih se prodaja, 1 mlada dobra mle- karka z drugim teletom in 1 brač nlega v Sp. Šiški št. 58. 164

DVE OBLEKI PO NIZKI CENI

prodam, Zidovska steza št. 1/III. levo. 166

KMEČKA OBLEKA (Diradikled)

svetlana obleka sponladanski površnik, sra- brna zapenjala z uro. Gregorčičeva ul. 5, Maribor, prit. desno. 167

MARIJA BAUMGARTNER,

Celje, Gosposka ulica 23.

Prodaja spalnega jedilnega in kuhinjskega pohištva. Zaloga tapetirskih izdelkov. 170

POZORI MESARIJA POZORI

Lepo opremljena mesarija v večjem trgu Stajerske se da v najem. Naslov pove upra- va »Jugoslavije«. 141

JEDILNA SOBA

popolnoma nova se proda. Cena 15.000 K. Ogleda se Rožna ul. 5. 154

Kupi se:

PETROLEJSKE VRČE

z ali brez zabojev kupuje po najvišjih cenah Hrvat & Komp., Ljubljana. 127

Službe:

TROGOVSKI POMOČNIK

mešane stroke, prvovrstna moč in učeno- se takoj sprejme. Trgovina Sterk, Ormož. 170

DOBRA KUCHARICA,

objednom hišni, ki zna tudi močkrat krava- iščem za takojšnji nastop k 3 osebam v vi- lo na dežel. Plača in hrana dobra. Ponud- ba pod štev. 169 na upravo lista. 168

GOSPODIČNA ISČE

mesto natakarice v mestu bodisi v gostilni ali kavarni. Nastop takoj. Cenjena ponudba pod »Natakarica« na upravo »Jugoslavije«. 162

SPREJME SE

blagajničarka, prva moč z večletno prakso za novo trgovino. Ponudbe na upravo lista. 163

VRTNAR

samostojen, več vsemu vrtnarstvu in do- nosni zelenjadore, dober delavec, se išče takoj na večji opustošeni graščinski vrt v Belokrajini. Ugodna prilika z deležem na dobičku, ugodna prodaja pridelkov brez konkurence. Cenj. opudbe na upravo »Ju- goslavije« pod »Belokrajina«. 157

Razno:

TRGOVSKI LOKAL

na deželi ali v mestu se išče v najem. Po- nudbe na J. S. Oržič, Trbovlje I. Pošto lo- žoče. 168

DOBRO IDOČA TRGOVINA

z mešanim blagom z celim inventarjem, ve- lik lokal z dvema izloženima oknoma, 50- korakov od županijske cerkve, edina breja konkurence, s stanovanjem, skladiščem, kletjo in vrtom, v lepem kraju v Slove- nskih gorah se da v najem. Polzve se pri Slavincu, gostilna v Ptuj. 153

SLIKE ZA LEGITIMACIJE

izvršnje najhitreje Hugon Hložer, fotograf, Ljubljana. Valvazorjev trg 7, nasproti Kri- žanske cerkve.

M. Zevaco:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman.
(Dalle.)

Capestanzov bliskoviti naval je končal oboji v malo minutah. Morivci so mislili nemara, da imajo posla s celo četo ljudi. Capestanz jih je videl, kako so to udri krič in neklinitale v beg, ter se divje zagrohotal za njimi.

Nato se je sklonil in pogledal ležeče: vsi štirje so bili mrtvi. Plemiča ki sta snemljala Guisa, sta bila zabodena v grlo, ona dva na le bil ubil pustolovec s svojim ročnikom. Spoznal jih je: bila sta Pontreille in Bazovres.

»Dobro!« je rekel sam pri sebi. »Rinalda ni zraven — tem bolje! Zani bi bila to premila smrt... Tu dva in dva pri »Cvetlični košarici«, so skupaj štirje: še troje krvavih ra-

činov sem dolžan. Prav, prav, do malem pridete vsi na vrsto!« Guise je bil spravil meč v nožnico. Hladno se je ozri na trupli zvestih prijateljev, ki sta bila dala zani življenje. Niti v tem hipu mu ni vztrepetalo brezumno srce.

»Boj je boji!« si je rekel in stresel glavo. »Ne mislimo na mrtve: živih je svet!« Gospod. je dodal na glas. »dolžnem vam življenje. Ako hočete stoniti z mano tla v dvorec, vam rad ponudim nagrado, ki jo zasluži vaš pogum.«

Ošabna ponudba nagrade je začela Capestanza v živo. Hotel je vzroiti: prav tedaj na ga je prešinila nova misel kakor blisk. Oči so se mu hudobno zalesketale.

»Svetlost!« je dejal. »nagrade mi ne dolgujete nikake. Postavljen sem tu, da vas počakam in branim, ako potreba, in končno, da vas spremim na določeni kraj.«

»Da me spremiti?« se je začu-

dil Guise. »Kam? Kako? Čemu?« »Da, svetlost. Vsled svaril, ki so došla šele zvečer, je nemogoče zborovati tam, kamor ste bili namenjeni. Gosnoda so se zbrali nedaleč od tod v neki gostilni in vas pričakujejo tam.«

»Pri Velikem Henriku?« je vprašal vojvoda živalno. »Tam so se shajali Condéveci svoje dni.«

»Da, svetlost, baš tam. In če me izvolite spremiti...«

Vojvoda Guiski ni imel nikakega povoda, da ne bi zaupal človeku, ki ga je bil pravkar rešil smrti. Izprememba kraja za nanovečani sestanek se je zdela povsem verjetna, in napad Concinijevih ljudi je potrieval očitno, da je dvorec nadzorovan.

»Stoniva in podvizaiva se!« je dejal brez namanišev obotavljanja.

»Živel moj mali kraljič!« je zavrisnil pustolovec sam pri sebi in srce mu je poskočilo od zmagoslavja.

LV

Kraljev vitez.

Bravec morda ni pozabil, da je nekdanja Lureanleva gostilna pogorela tisto krvavo jutro, ko se je Capestanz sam tako slavno in brezuspešno ustavljal navalu maršalovih bojnih sil. Pročelle »Velikega Henrika« je štrlelo zdaj osmojeno in pustot: notranost hiše na ni bila uničena prav do zadnjega kotička. Po odhodu Concina Concinija z njegovimi divlaki se je bila nenadoma vtila ploha ter olajšala sosedom gašenje. Zeorelo je sicer podstrešje in nadstropje, kakor tudi del pritličnih prostorov, toda pivniški konec s sosednjimi čimnatami in kuhinjo vred je ostal razmeroma nepoškodovan. Sireta Cogolin si je bil nanesel v kuhinjo slame ter si uredil ž njo še dosti udobno prenočišče: in kakor hitro je spet našel viteza, mu je razkazal podrtijo, češ, da jima

utegne še koristiti v kaki stiski.

»Čudim se moštru Lureanu,« je rekel Capestanz po tistem ogledu. »Tako reden človek, pa se niti ne zmeni za hišo namesto da bi jo popravil ter imel dobiček od nje!«

»Najemnika, ki jo je vzel od vojvode Rohana, še ni potekla. In vrhu tega je vojvoda takrat zažugal Lureanu, da ga svede na njegovem lastnem razni, ako se drzne stopiti v baito pred koncem roka. Tako sem zdaj iz nien neomejeni gospodar. Evo, tu vise ključki od vseh prostorov: nisem jih rabil, ker sem se zadovoljil s kuhinjo.«

Posledica tega razgovora je bila misel, ki je napotila pustolovca, da je odvedel Guisa k Velikemu Henriku. Održi vozna vrata po opredeljenih navodilih, je prišel vojvoda za komolec ter stonil z njim v veliko izbo. Tema je bila kakor v rogu.

(Dalle prihi.)

Globoko znižane cene

v trgovini oblek

Ferner,

Maribor,

Gosposka ulica šte. 24.

100 do 150 vagonov

lesa za kurjavo

za apnenice, na pol suh, bukovi hlodi ali okleški, brezova gabrova in smrekova debla, na 1 m dolgo, rezani, ne težki hlodi se za teton iščejo na suksesno, mesečno, redno dobavo.

Ponudbe prosimo na veletrgovino M. OSWATITSCH, CELJE.

Prodaja vina.

V skladišču južne železnice v Ljubljani se bo v ponedeljek 31. t. m. popoldan ob 15. uri na javni dražbi prodalo 12 sodov vina v teži 7644 kg. Vino je črno iz slovitnega kraja Blatina pri Mostaru. Vino se s posodo vred prodaja.

Načelnik postaje.

Podgane, miši, stenice in drugi mrčes pokončava z novimi povsem zanesljivimi sredstvi in popolnim uspehom Oblastv. konces.

zavod za pokončevanje mrčesa Ljubljana, Stritarjeva ul. 7/III Spričevala na razpolago.

Erjavac & Turk

trgovina z železnino

Valvazorjev trg št. 7 (nasproti kršćanske cerkve.)

Glavna zaloga cementa in karbida.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

Zastopstva

vsakovrstne stroke prevzema trgovska agentura v Ljubljani. Ponudbe na anončno ekspedicijo AL. MATELIC, Ljubljana.

Gradbeno podjetje

ing. Dukič,

Ljubljana, Resljeva cesta 9.

se priporoča za vsa v to

stroko spadajoča dela.

Lorberovog zrnja la

1 kg K 20— razširijo počam od 5 kg, kao i željezniceom uz pouzede tvrtka Ivan Kokek, Zagreb, Nikolićeva ulica 9.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženier LJUBLJANA, Hilsnerjeva ulica šte. 7, Spejel. stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. Izvaba vodnih sil.

IVAN SAX, Ljubljana

Stari trg št. 8.

Trgovina z manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča po znižanih cenah.

Javljamo tužno vest, da je naša vrlo večletna predsednica ženske podružnice družbe Sv. Cirila in Metoda v Trbovljah, gospa

Ana Dimnik

dne 27. t. m. v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši iz hiše žalosti v nedeljo, dne 30. t. m. ob 16. uri na pokopališče v Trbovljah

Zalujoči odbor „Ženske podružnice C. M. družbe“

Ti kliče:

Lahka Ti bože zemljica!

Ivan Šimenc, vrtnar

Sinon Gregorčičeva ulica 3. — Gradišče 12.

Florjanska ulica šte. 3.

Sprejema naročila za sveže in umetne vence, trakove, šopke, dekoracije in vsa v svojo stroko spadajoča dela.

Naročila se izvrše točno! Naročila se izvrše točno!

Jos. Stopar

1467

manufakturna trgovina

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 5.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

LJUBLJANA, Linhartova ulica šte. 23

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Pfaff šivalne stroje

za živilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele igle, olje itd. za vsakovrstne šivalne stroje po ugodni ceni priporoča

IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Trgovci!**Trafikanti!****POZOR!**

Cigaretni papir, stročnice vseh vrst, pis. papir, kremo, ličilo, vazolina, rižeye, ribarice, konjske ščetke, nogavice, rokavice, sviterje, žale, žabec, aukane, bombaži vseh znamk, vezalke, sesalke, plavilo, ter vse galanterijsko blago kupite najceneje in po konkurenčnih cenah

pri trvdki

Oroslav Certalič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

F. BRUMAT

LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

450 hl izvrstnih vin

letnik 1917, 1918 in 1919, belih in

rdečih vrst, močno od 8 do 13%

tako prodaja znani vinogradnik

E. Presečki, Samobor (Hrvatsko)

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. j.

preje Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19. Poleg nunske cerkve.

Hranilne vloge po 4%

vloge v tek. računu po 3 1/2 %

Plača rentni in invalidski davek sama.

Vrednost vlog je zajamčena v popolnoma varnih posojilih in drugih dobrih neložbah, poleg tega jamči za vloge lastno premoženje zadruga v znesku 600.000 K ter člani z jamstveno glavnicjo z 3.000.000 K.

Posojila na osebni kredit, proti vknjižbi na posestva, na vrednostne papirje, menice, proti zaznambi na zaslužbene prejemke i. t. d.

Transakcije za javne uslužbenke, transakcije dolgov v Avstriji. V letu 1920 je bilo uradništvu v korist izvedenih 80 transakcij.

Pojasnila in prospekti brezplačno! Prošnje se rešujejo zelo hitro!

Macchiavelli:

„Vladar“

Poslovenil Abditus

cena broš. 20 K
vez. 25 „

A. S. Puškin:

„PIKOVA DAMA“

preložil Dr. Vi. Borštnik

cena broš. 10 K

J. Glaser:

„Slovenska narodna lirika“

cena broš. 25 K

vez. 30 „

Dobe se v upravi „JUGOSLAVIJE“, Ljubljana, Marjini trg 1.

Centralna banka d. d. Zagreb**podružnica MARIBOR**

naznanja, da je začela uradovati na

Aleksandrovi cesti št. 46 (prejšnja kavarna Tegetthof)

Izvršuje vse bančne posle, borzna naročila, izplačuje in izdaja akreditive, ima dovoljenje izdajati uverjenja, prodajati in kupovati valute, devize in čeke.